

Podcast Eens geschreven blijft gegeven: Hoogfeest van de aankondiging van de Heer

25 maart 2026 – Woensdag in de 5e week van de Veertigdagentijd (A) –
– Hoogfeest van de aankondiging van de Heer. (herhaling van uitzending
maart 2020)

Vandaag vieren we de Aankondiging van de Heer, over de engel Gabriel
die naar Maria komt, haar geloof en de mysterie van Jezus' geboorte.

Pater Elias benadrukt dat de engel Gods boodschapper is, Maria gelooft
ondanks haar onbegrip, en dat haar 'ja' de weg vrijmaakt voor het
goddelijke mysterie.

Transcript

We gaan nu kijken naar de evangelielezing van vandaag, het Hoogfeest
van de Aankondiging van de Heer en het is natuurlijk heel voorspelbaar
dat de lezing gaat over de komst van de engel Gabriël bij Maria in het
Lukas Evangelie, het eerste hoofdstuk. We gaan lezen. In die tijd werd de
engel Gabriël van Gods wegen gezonden naar een stad in Galilea
Nazareth, tot een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette,
uit het huis van David. De naam van de maagd was Maria. Nou, één ding
is al duidelijk, die engel komt niet uit eigen beweging, die wordt gestuurd
door God, naar een mens. Hij trad, Gabriel dus, hij trad bij haar binnen en
sprak, verheug u, begenadigde, de Heer is met u. Zij zijt de gezegende
onder de vrouwen,. Zij schrok van dat woord en vroeg zich af wat die
groet wel kon betekenen. De engel wordt door God naar de mens
gestuurd.

De engel is een boodschapper en we gaan zien dat hij werkelijk een
dienaar is, het wezenlijke gaat hij niet doen. Hij gaat als het ware als een
dienaar, gaat hij de omstandigheden kweken waarin Maria de wil van
God gaat begrijpen en zij 'ja' kan zeggen. Voor de rest zien we dat...
Maria de woorden niet begrijpt. Wat daar wordt gezegd is een theologie
van een engel zelf. Wat daar gezegd wordt begrijpt zij zelf niet. Dus haar
zelfkennis, ik zeg niet dat er iets aan ontbreekt, maar er is een diepgang

in haar ziel die zij zelf nog niet kan begrijpen. Die gaat ze steeds beter begrijpen in het geloof, In wat er gebeurt, in wat zij van Christus ontvangt. Maar er is nu al een mysterie waarvan zij deel uitmaakt, zij is zelf dat mysterie, maar ze doorgrondt en doorziet dat nog niet helemaal, maar ze gelooft er wel in, dat gaan we zien.

Maar de engel zei tot haar: vrees niet Maria, want gij hebt genade gevonden bij God. Zie, gij zult zwanger worden en een zoon ter wereld brengen en gij moet hem de naam Jezus geven. Nou, tot zover. Wel een beetje bijzondere aankondigingen, maar niets bovennatuurlijks aan de hand lijkt het wel, behalve dan die engel zelf.

We gaan door. Hij zal groot zijn en zoon van de Allerhoogste genoemd worden. De engel zegt niet, hij zal zoon van de Allerhoogste zijn, waar wij wel in geloven. Hij wordt zo genoemd. Maar dan blijven wij, en misschien Maria ook, met de vraag zitten, oké, hij wordt zo genoemd, maar er zijn wel vaker mensen die titels hebben gekregen.

Er hebben mensen benamingen ontvangen die niet juist waren. De vraag is natuurlijk, is het ook zo? Komt dat? Dit is een soort van 'cliffhanger' zoals dat heet. Gaat het nou zeggen of gaat hij het nou niet zeggen? Is het nou de zoon van de Allerhoogste of is hij niet de zoon van de Allerhoogste? Gabriel zegt, hij zal groot zijn en hij zal zoon van de Allerhoogste genoemd worden.

God de Heer zal hem de troon van zijn vader David schenken. Ja, tot nu toe wel mooi, fijn, het koningschap van Israël wordt hersteld, maar de troon van David is natuurlijk een tijdelijke kroon. David is een wereldse heerser, dus het probleem over de Goddelijke troon van dat kind; wat Maria gaat ontvangen is nog niet helemaal duidelijk.

Dit zijn toch allemaal redelijk wereldse beloftes. En hij zal in, en nou komt het, eeuwigheid koning zijn over het huis van Jakob en aan zijn koningschap zal nooit een einde komen.

En nu komen we dus, via het koningschap van Christus, terecht bij iets goddelijks. Die koning hoeft nog niet echt een God te zijn, maar hij staat wel in een directe relatie met God, want zijn koningschap gaat eeuwig duren.

Aan zijn koningschap zal nooit een einde komen, ofwel anders gezegd zijn koningschap is de voltooiing van alle koningschappen. Christus

koningschap is het einde van alle koningschappen, door dit directe verband met God.

Maria, echter, sprak tot de engel: Hoe zal dit geschieden, daar ik geen man beken ?

Hierop gaf de engel haar ten antwoord: de Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal wat er ter wereld wordt gebracht, 'Heilig' genoemd worden, Zoon van God.

Er is nog iemand die eigenlijk zo'n vraag stelt, hoe kan dat nou? En die wordt bestraft, dat is namelijk de vader van Johannes de Doper. Zacharias, vader van Johannes de Doper, die is in zijn eentje in het allerheiligste van de tempel en die krijgt ook de belofte van een zoon en die vraagt ook van hoe kan dat nou, mijn vrouw is oud en ik ben ook zo jong niet meer. En dan krijgt hij eigenlijk een soort van bestraffing omdat hij zo'n zwak geloof heeft gehad of niet heeft geloofd en hij mag niet praten tot de geboorte van Johannes. En eigenlijk is het een ongelijke behandeling. Maria vraagt ook, hoe kan dat nou gebeuren? Ongelijke behandeling man of vrouw wat gebeurt hier?

Nou, we kunnen dus hieruit ontdekken dat er eigenlijk twee soorten manieren zijn om God te bevragen. De eerste manier is inderdaad een beetje geworteld in ongeloof en gaat over natuurlijke zaken. Johannes de Doper is een kind dat op oude leeftijd aan de ouders wordt geschonken. Daar zit wat twijfel bij, het gaat over een natuurlijke zaak. Hier stelt Maria in feite een heel andere, op een andere manier stelt ze ook de vraag hoe dit kan gebeuren. Want zij gaat direct in op dat Goddelijke van deze geboorte en dus ook het onmogelijke. Want Zacharias is wel getrouwd en heeft omgang met zijn vrouw maar Maria niet. Nog niet, en ze zal ook altijd maagd blijven, maar hier is zij verloofd dus zij heeft helemaal geen omgang met Jozef. Dus voor Maria is die vraag direct een vraag die de natuur overstijgt. Kijk en op zo'n manier mogen we niet alleen vragen maar moeten we eigenlijk vragen. Want wat God in ons geloofsleven van ons vraagt is niet moeilijk. Het is onmogelijk.

En daarom is die vraag van ons altijd nodig tot onze laatste snik, hoe kan dit gebeuren?

Hoe kunnen wij werkelijk op een Goddelijke manier aanbidden, op een Goddelijke manier liefhebben? Dat zijn niet moeilijke dingen, dat zijn onmogelijke dingen.

Dus die vraag, en ik noem dat een contemplatieve vraag, de vraag van iemand die wil zien, Die vraag moeten we altijd stellen. Als we dat niet doen, dan maken we ons geloof ineens heel erg plat, heel banaal, heel moralistisch.

Als wij denken dat we begrijpen hoe we het moeten doen, omdat God liefde is en zo staat het in de Catechismus dan mist er iets. Dan mist die contemplatieve vraag, hoe zal dit gebeuren? En pas als we die vraag durven te stellen, wordt het christendom echt iets interessants. Want je gaat geen moeilijke dingen meer doen, je gaat onmogelijke dingen doen. Ik herhaal nog even, de Heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen. Daarom ook zal wat ter wereld wordt gebracht, 'Heilig' genoemd worden. Zoon van God. Zoon van God genoemd worden, maar is hij het nou? Waarom zegt Gabriël dat niet gewoon? Hij zal de Zoon van God zijn.

Als ik even advocaat van de duivel mag spelen, bij sommige duiveluitdrijvingen... van Christus later in zijn leven, lijkt het wel alsof de demonen duidelijker zijn dan de engel Gabriël. Want die zeggen, wij weten wie u bent. Gij zijt de gezalfde van God. En dan zegt Jezus: houd je mond. Ik vind het ook zo raar.

Als ik Jezus was, zeg nou, vertel maar even wie ik ben. Ik zou best wel even nog vijf minuten hebben willen door luisteren naar dat geschreeuw van die demonen, want ze zeiden dingen die... keihard waar waren, en ja, als je ze even aan het woord had gelaten, hadden misschien nog wel wat meer helderheid kunnen geven over de identiteit van Christus.

Dat is heel wonderlijk. Die demonen, die direct Jezus herkennen en zeggen: gij zijt gezalfde van God, en dan... moeten ze hun mond houden van Jezus, terwijl Gabriel, het is net alsof hij net niet de puntjes op de i durft te zetten. Nou, wat is het namelijk? Hij is geen demon, hij is er niet om ons lastig te vallen en hij laat ook... alles over aan God en aan de mens. Gabriel is een buitengewoon goede dienaar.

Natuurlijk, want hij ziet God, dus dat kan ook niet anders. Maar hij wil zich nooit meer aan de mensen opdringen, zoals God zich ook niet aan de mensen opdringt. Gabriel wil zich niet meer opdringen dan God en God dringt zich niet op. Dus Gabriel heeft ook die ongelooflijke

terughoudendheid, die in feite hetzelfde is als wat de Goddelijke Vader tegenover ons heeft. Want waarom is die terughoudendheid? Omdat Gods bestuur pas voltooid kan worden als de mens 'ja' zegt. Als de mens het ermee eens is. En dat is precies wat er gaat gebeuren.

Gabriel gaat nog even door. Weet dat zelfs Elisabeth uw bloedverwante in haar ouderdom een zoon heeft ontvangen en ofschoon zij onvruchtbaar heette. Is zij nu in haar zesde maand? Nou, zij heette, er wordt niet gezegd: zij was onvruchtbaar, nee, zij heette onvruchtbaar. Dus dat ging ook over iets waarvan je nog niet precies weet of het nou waar is. Nou, het blijkt zo, ze heette wel onvruchtbaar maar ze is het helemaal niet.

Zij is nu in haar zesde maand, want voor God is niets onmogelijk. God is boven de natuur en God kan doen met de menselijke natuur wat het beste is voor de mens. Nu zei Maria: zie de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord.

En de engel ging van haar heen. Zie de dienstmaagd des Heeren; mij geschiede naar uw woord. Dus hier is het moment dat Maria het woord van God in haar geloof ontvangt en dan daardoor ook in haar lichaam ontvangt. Dit is het moment van de conceptie van Christus in de schoot van Maria. Op het moment dat zij zegt: Mij geschiede naar uw woord. Verder zie de dienstmaagd des Heeren. Dat moet, ik zou bijna een enge uitspraak zijn geweest, een beetje huiveringwekkend voor Gabriel. Want ik vraag me af wie er het meest onder de indruk is geweest van deze ontmoeting. Gabriel die ziet daar de vrouw het schepsel, ...dat zijn koningin gaat worden. En natuurlijk, Maria ziet een engel, wat ook niet iedere dag gebeurt.

Wie van de twee is er het meest onder de indruk? Zie de dienstmaagd des Heeren. Daarmee laat Maria eigenlijk al haar geloof zien... Dat zij de koningin van de engelen gaat worden. De engelen zijn dienaars en de dienstmaagd bij uitstek is Maria en daardoor is zij degene door wie God voortaan alle bevelen aan de engelen gaat geven

+Pater Elias Leyds c.s.j. zaliger - Geldermalsen 25 maart 2020

Dit is een automatisch gegenereerd transcript. Houd daarom rekening met mogelijke taal- of stijlfouten. Dank voor uw begrip.

Team EWTN LC